

Um snýting av verkamonnum

Umframt persónligt briksl er það ekki nógv, sum 14. september hefur kunnað fært fram ímóti mini ávísing av, at uppskot tjóðveldisflokksins um hækkan av dýrtíðarviðbót verkamanna bert varð sett fram upp á kvamsvis, og at það einki hevði við alsk til verkamenn at gera.

Men í blaðnum týsdagin halda teir seg tó hava funnið nakað, sum teir halda, at teir kunnu hanga seg í. Tað, at eg havi vist á, at uppskot tjóðveldisflokksins, um tað hevði verið samtykt, hevði fært til eitt endurgjald upp á 70 mill. kr., verður nú gjørt til eina óbeinleiðis ásannan av, at verkamenn av landsins stýri eru snýttir fyri somu 70 mill. kr. Hetta er ein áhugaverdur pástandur, men hann prógvar eisini, at blaðstjórnin á 14. ikki veit rættuliga nógv um, hvussu lønir verkamanna verða ásett. Prinsipiella mannagongdin við hesi lønarásetan er tann, at annað hvørt ár verða lønirnar ásett við sáttmála millum verkamannafeløgini og arbeiðsgevarafeløgini. Millum tvær sáttmálasamráðingar hefur so farið fram ein ávís innanhóling av hesum lønum, við tað at dýrtíðarviðbótin ikki gevur fult endurgjald fyri dýrtíðina. Tá so samráðingar eru, vilja verkamannafeløgini altíð hava endurgjald fyri hesa innanhóling afturat einum veruligum lønarbata, soleiðis at sær yvir eitt longri áramál eru tímalønirnar hækkaðar meira enn pristalið.

Sáttmálarnir hjá flestu verkamannafeløgum stava frá 1. maj 1973, og tað sum er hent frá tá av og til nú, er, at prívøksturin hefur verið nógv størri enn vanligt, og tí hava lønirnar verið skjótari innanhólaðar. So tað er sjálvsagt nakað um tað, at verkamenn hava verið »snýttir» fyri at nýta orðalagið hjá 14. Men tað er hóast alt ikki fyri nær 70 mill., sum her eru umtalaðar. Hetta tal kom jú fram, tí uppskot tjóðveldisflokksins skuldi hava afturvirkandi gildi til næstseinastu sáttmálasamráðingar, meðan ein má prinsipielt rokna við, at tað, sum verkamenn hav list millum seinastu og næstseinastu sáttmálasamráðingar, hava teir »hálað inn» við sáttmálanum frá 1. maj 1973.

Tað var eisini fyri, í ein vissan mun í hvussu er, at endurgjalda verkamonnum tað, sum teir høvdu list vegna tann serliga stóra prívøksturin, at uppskot varð lagt fram á ting um at hækka dýrtíðarviðbótina frá 1,15 til 1,30 oyru pr. tíma pr. pristalsstig. Tað, sum gjørdi hetta uppskotið til ein bata, var ikki so nógv tað, at viðbótin hækkaði við hesum 0,15 oyru. Tað, sum munaði her, var, at hendan hækkan skuldi verða galdandi fyri øll pristalsstig oman fyri 100. Pristalið er í dag 921, so hækkanin kemur at umfata 821 stig. Hetta kemur at merkja ein tímalønabata upp á 1,20 kr., og eftir útrokningum arbeiðsgevarafelagsins kemur hetta at merkja minst 5 mill. kr.

upp á ársbasis. Og hetta skuldi í minsta lagi í ein vissan mun samsýnt verkamonnum tað, sum teir eru »snýttir» vegna hesi viðurskipti.

Um nakar í hesum máli kann sigast at hava snýtt verkamenn, so má tað vera tjóðveldisflokkurin. Eftir at samtykt varð við 2. viðgerð, at hesin batin fyri verkamenn skuldi koma í gildi 1. desember, atkvøddi tjóðveldisflokkurin við 3. viðgerð fyri einum broytingaruppskoti um at útseta hendan batan frá 1. desember til 1. januar. Hetta uppskotið varð eisini samtykt, og átti tjóðveldisflokkurin her nær avgerandi atkvøðurnar. Hendan samtyktin gjørdi tað, at verkamenn vóru »snýttir» fyri 200 kr. hvør, ella fyri umleið 0,5 mill. kr. tilsamans, og hesa snýting eigur javnaðarflokkurin í hvussu er als ongan lut í. Hetta tegir 14. burtur, men hann kundi passiliga greitt lesarum sínum frá, hvussu hendan atkvøðugreiðslan samsvarar við teirra mikla prát um áhugamál verkamanna.

Tað er so lætt at sleingja um seg við briksli og skuldsetingum, tá ein einki annað veit at føra fram. Tað, sum eg havi skrivað um hetta mál, ger 14. til, at eg skrivi »algotystur... móti kravi verkamanna um rættvísu pristalsviðgerð...» Tá eitt orðaskifti skal enda á einum slikum jorðildi, so er so litið meira at tosa um, men fyri at eingin misskiljing skal vera, so vil eg stutt endurtaka tað, sum eg havi fært fram um hendan spurning:

Og niðurstøðan má vera tann, at hóast hækkanina til 1,3 oyru var ein beinleiðis bati, tí hetta gevur eina rættuliga fitta lønarhækkan í fyrsta umfari, so er spurningurin ikki loystur við tað. Samtykta hækkanin munar ov litið sum frá líður, og tí má hetta mál takast til eina sakliga viðgerð beinanvegin, nýggja tingið fer til verka, soleiðis at verkamenn altíð kunnu verða tryggjaðir eitt rættvíst endurgjald fyri dýrtíðina.

Framhald á síðu 14

Enn haga tygum høvi at keypa ein av teimum stakvæl umtókta og bíligu og týksamlaðu

Ford Escort, 4 hurðar og Escort Turnier

Prísur:

Escort 1100, 4 hurðar kr. 28.300,—
Escort 1300, 4 hurðar kr. 29.500,—
Escort 1300 Turnier kr. 29.900,—

Ford Taunus 4 hurðar FORD TAUNUS 4 HURÐAR

Prísur:

Taunus 1600, 4 hurðar kr. 36.800,—

Ford Consul 4 hurðar FORD CONSUL 4 HURÐAR

Prísur:

Consul 1700, 4 hurðar kr. 41.200,—
Consul 1700, Taxi, 4 hurðar kr. 45.500,—
Consul 2000, 4 hurðar kr. 43.800,—
Consul 2000, Taxi, 4 hurðar kr. 46.500,—

Hesar hava vit á goymslu, komið og tosið við okkum og fáid ein royndartúr.

P/F WENZEL PETERSEN

BILSOLAN · 3800 TØRSHAVN
telf. 13873